

[1]

Mor l'arquitecte Manel del Llano

Imatge:

D'esquerra a dreta: Manel del Llano, Víctor Rahola i Josep Quetglas | © Víctor Rahola

Recordant en Manel

Culte, intel·ligent i alegre. Així era en Manel.

Amic dels amics, el seu cercle d'amistats eren diverses alhora que diferents; arquitectes, navegants, amics del motor, grup SADE (en David, na Mariona, en Lluís), clubs nàutics, amants de la música...

El seu parlar era distès i amable, sabia escoltar l'altre i participar de la conversa.

En ell la intel·ligència precisava quelcom de més que el saber raonat, incorporava la sensibilitat per detectar el matís.

Això era el que l'apassionava, tenir una visió del detall per conèixer el perquè de les coses.

En Manel podia estar una tarda donant explicacions i dibuixant tots els detalls d'un motor Boxer en V o la construcció d'una góndola i del perquè de la seva asimetria.

Però, per damunt de tot, era l'arquitectura allò que el seduiria. Aquesta seria la faceta més important de la seva activitat. Hi dedicaria gran part dels seus esforços i coneixements, treballant com un artesà en el seu ofici, amb clar menyspreu cap a la professionalitat de l'arquitectura.

Les últimes trobades les fèiem al bar Velódromo.

D'aquell espai teníem antics records d'èpoques ja llunyanes i podíem gaudir d'una bona proximitat per fer-nos entendre, a pesar que després de tants anys d'amistat, en què està tot dit, els silencis es fan més importants que les paraules.

Ara ha mort un amic i company a qui vaig conèixer de jove dibuixant a l'aula de dibuix artístic de l'escola d'arquitectura junt amb la Montse, i des d'aleshores hem viscut des de l'afecte d'una profunda amistat.

Víctor Rahola

A la mort d'en Manel

Ja no ens tornarà explicar per què el vent no empeny les veles, sinó que les xucla. Li podies mostrar la foto d'un veler d'altre temps, i en deduïa el nom del dissenyador, com podia distingir a primera vista un Colin St John Wilson d'un Erskine. I sabia tots els enginys, des del polispast fins per què els perns són dextrògirs, i la Vespa, i les bicicletes.

Li agradava la música, i era devot de totes les Cecílies.
Era elegant, com elegant era en Coderch, el jove Sostres o mossèn Ballarín.

Contava la tensió que sentia, quan dibuixava les casetes de Ventolà, al despatx d'en Sostres, a plaça Letamendi, doblegat sobre el taulell de dibuix. En Sostres era tota l'estona darrere d'ell, mirant com avançava el dibuix, per sobre la seva esquena. Ell anava rebent al clatell l'alè rítmic de la respiració, que s'aturava de cop quan el llapis arribava a un punt compromès del projecte.

No entristeix la seva mort, anunciada per les seves llargues malalties. Entristeix la feina que no ha fet, que no li han deixat fer. Era el més capacitat del curs a l'hora de projectar. Que aquest temps dolent no hagi sabut donar-li les feines que l'esperaven és un signe més de la misèria de la nostra època, que s'estima més deixar pista lliure a l'histrionisme.

Amb orgull, fem part de la seva generació, ja xuclada pel vent fosc, i que deixa enrere un món més fosc encara.

¿No naixerà cap marbre
d'eternitzades ones
ni s'alçaran vols d'àngels
d'imaginariis imperis.
Car és vingut de sobte
el temps dolent, i em porten
veus de records, per buides

estances de Sinera,
fins al guaita de l'alba,
xiprer que sap l'incendi
del mar i d'aquest núvol?
(Espriu, 1946)

Pep Quetglas

25/05/2020

[2]

Copyright@ Col·legi d'Arquitectes de Catalunya : <http://www.coac.arquitectes.cat/ca/mor-arquitecte-manel-del-llano>

Links:

[1] <http://www.coac.arquitectes.cat/ca/mor-arquitecte-manel-del-llano>

[2] <http://www.coac.arquitectes.cat/ca/javascript%3Ahistory.back%281%29>